

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสารคามพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 17 ห้อง แต่มีจำนวน 8 ห้องเรียน จำนวน 358 คน ที่มีแผนการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีความรู้ความสามารถไม่แตกต่างกัน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/11 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสารคามพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 26 จำนวน 50 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดตามหลักเกณฑ์การประเมินโดยทั่วไปของกิจกรรมนาฏศิลป์

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.3.1.1 ศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสารคามพิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์

3.3.1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ นาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์

3.3.1.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ตามแนวคิดของเดวีส์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ประกอบด้วยองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) เนื้อหาสาระสำคัญ
- 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 4) การวัดและประเมินผล

ตารางที่ 3.1

แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
1	นาฏยศัพท์เบื้องต้น	2
2	รำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย	2
3	รำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม	2
4	รำวงมาตรฐานเพลงดอกไม้ของชาติ	2
5	รำวงมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า	2
6	รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย	2
รวม		12

3.3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาคุณภาพเบื้องต้น

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับแผนการจัดการเรียนรู้ ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ (ไพศาล วรคำ, 2552, น. 240-241) คือ คุณภาพระดับดีมาก คุณภาพระดับดี คุณภาพระดับค่อนข้างดี คุณภาพพอใช้ และคุณภาพระดับควรปรับปรุง กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนการประเมินผลดังนี้

ระดับคุณภาพระดับดีมาก	ให้คะแนน 5 คะแนน
ระดับคุณภาพระดับดี	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับคุณภาพระดับค่อนข้างดี	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับคุณภาพพอใช้	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับคุณภาพระดับปรับปรุง	ให้คะแนน 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลผล ระดับคุณภาพดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลผล ระดับคุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลผล ระดับคุณภาพค่อนข้างดี
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลผล ระดับคุณภาพพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลผล ระดับคุณภาพปรับปรุง

ผลการประเมินต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 5.00 หรืออยู่ในระดับคุณภาพดีถึงดีมาก จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

1. อาจารย์ ดร. อพันธ์ พูลพุทธา ปร.ด. (วิจัยและการประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. สุรกานต์ จังหาร คอ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) อาจารย์สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

3) นายรินทร์ สมบูรณ์ ปริญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน (วิชาเฉพาะการสอนศิลปะ-นาฏศิลป์) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สาขานาฏศิลป์ โรงเรียนนครขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

4. อาจารย์ ดร.ณัฐกานต์ บุญศิริ ศป.บ. นาฏศิลป์ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการแสดง เอกนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาการสอนวิชานาฏศิลป์

5. อาจารย์ ดร.ยุทธศิลป์ จุฑาวิจิตร ปริญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการแสดง เอกนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์-

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน โดยมีระดับความเหมาะสม มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.80 และได้ปรับปรุงแก้ไขไปใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสารคามพิทยาคม จำนวน 50 คน

3.3.1.7 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา สารระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และคำอธิบายรายวิชา

3.3.2.2 ศึกษาเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 2 นาฏศิลป์และการละครเรื่อง รำวง มาตรฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียน (Post-test) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความรู้ ความจำ และการนำไปใช้ จำนวน 50 ข้อ ตามแนวคิดของ Bloom แล้วคัดเลือกมาเป็นเครื่องมือการวิจัย 30 ข้อ โดยพิจารณาจากข้อสอบที่มี ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น ที่ยอมรับได้ตามเกณฑ์ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละเนื้อหา กำหนดจำนวนข้อสอบแต่ละเนื้อหา

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับการวัด						รวม	
		ความรู้		ความจำ		นำไปใช้		ออก	ใช้
		ออก	ใช้	ออก	ใช้	ออก	ใช้		
		จริง	จริง	จริง	จริง	จริง	จริง		
นาฏยศัพท์เบื้องต้น	1. อธิบายความหมายของนาฏยศัพท์ได้	4	2	5	3	-	-	9	5
	2. อธิบายท่านาฏยศัพท์แต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง								
รำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย	1. อธิบายประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐานได้	5	3	2	1	2	1	9	5
	2. อธิบายความหมายของเพลงคืนเดือนหงายได้								
	3. อธิบายลักษณะการแสดงท่ารำเพลงคืนเดือนหงายได้								

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับการวัด						รวม	
		ความรู้		ความจำ		นำไปใช้		ออก	ใช้
		ออก	ใช้	ออก	ใช้	ออก	ใช้		
		จริง	จริง	จริง	จริง	จริง	จริง		
ร่ำวง มาตรฐาน เพลง หญิงไทย ใจงาม	1. อธิบายความหมายของ เพลงหญิงไทยใจงามได้ 2. อธิบายลักษณะการ แสดงท่ารำเพลง หญิงไทยใจงามได้	3	2	3	2	2	1	8	5
ร่ำวง มาตรฐาน เพลง ดอกไม้ ของชาติ	1. อธิบายความหมายของ เพลงดอกไม้ของชาติได้ 2. อธิบายลักษณะการ แสดงท่ารำเพลงดอกไม้ ของชาติได้	2	1	4	3	2	1	8	5
ร่ำวง มาตรฐาน เพลงดวง จันทร์ ขวัญฟ้า	1. อธิบายความหมายของ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า ได้ 2. อธิบายลักษณะการ แสดงท่ารำเพลงดวง จันทร์ขวัญฟ้าได้	3	2	4	2	1	1	8	5
รวม								50	30

3.3.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
คุณภาพ

3.3.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ร่ำวงมาตรฐาน ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพของข้อสอบด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ไพศาล
วรคำ, 2559, น. 269) กำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คำนวณค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของข้อสอบรายข้อแล้ว คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 เพื่อนำไปทดลองใช้หาค่าอำนาจจำแนก ความยากง่าย และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบต่อไป

3.3.2.6 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหามาทำการวิเคราะห์ (try out) ทำการทดสอบกับนักเรียนซึ่งไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนสารคามพิทยาคม จำนวน 50 คน แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ถูกให้คะแนน 1 คะแนน ข้อที่ผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

3.3.2.7 นำข้อสอบที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.73 และค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.23 - 0.80 ของแบบทดสอบรายข้อ จากนั้นคัดเลือกเอาข้อสอบที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.87 โดยใช้สูตรของลิวิงสตัน (Livingston' Method) (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 281)

3.3.2.8 จัดทำแบบทดสอบให้เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.3 แบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์

เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดตามหลักเกณฑ์การประเมินโดยทั่วไปของกิจกรรมนาฏศิลป์ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ และศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการ ศึกษา

3.3.3.2 ศึกษาขอบเขตของเนื้อหา และมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด ให้ครอบคลุม เนื้อหาวิชา

3.3.3.3 สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ จากหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบรูบริคสกออร์ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3

เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้องของท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าได้ถูกต้องครบถ้วนทุกท่า และมีความต่อเนื่องจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบทุกท่า และขาดความต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ถูกต้อง เกือบทุกท่า และขาดความต่อเนื่อง เป็นส่วนมาก	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ถูกต้อง ทุกท่า และขาดความต่อเนื่อง ตลอดทั้งเพลง
ท่ารำสัมพันธ์กับคำร้องและจังหวะ	ปฏิบัติท่ารำ มือและเท้าได้สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้อง และจังหวะจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำ มือและเท้าได้สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้อง จังหวะไม่ครบทุกท่าและขาดความต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะจนจบเพลงและขาดความต่อเนื่องเป็นส่วนมาก	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะจนจบเพลงและขาดความต่อเนื่อง
ลีลาอ่อนช้อยสวยงาม	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางสง่างาม ยิ้มแย้ม มีลีลาอ่อนช้อยสวยงามครบทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางสง่างาม ยิ้มแย้ม แต่ลีลาขาดความอ่อนช้อยสวยงาม	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างาม มีลีลาที่ไม่อ่อนช้อยสวยงามหลายท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างาม มีลีลาที่ไม่อ่อนช้อยสวยงามทุกท่า
มีความพร้อมเพรียง	ปฏิบัติท่ารำได้สัมพันธ์กับคู่และสมาชิกกลุ่มอย่างพร้อมเพรียงต่อเนื่องจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำได้สัมพันธ์กับคู่ แต่สมาชิกขาดความพร้อมเพรียง หรือขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง	ปฏิบัติท่ารำไม่สัมพันธ์กับคู่และสมาชิกกลุ่มขาดความพร้อมเพรียง	ปฏิบัติท่ารำไม่สัมพันธ์กับคู่และสมาชิกกลุ่มขาดความพร้อมเพรียงตลอดทั้งเพลง
กล้าแสดงออก	มีความมั่นใจ ตั้งใจ และปฏิบัติท่ารำด้วยความกระตือรือร้นอย่างต่อเนื่อง	มีความมั่นใจ สนใจ และปฏิบัติกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้นแต่ขาดความต่อเนื่อง	ขาดความมั่นใจ และแต่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม	ขาดความมั่นใจ และไม่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
75.01 - 100	ดีมาก
50.01 - 75.00	ดี
25.01 - 50.00	พอใช้
00.00 - 25.00	ปรับปรุง

3.3.3.4 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผล

3.3.3.5 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.3.6 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency or IOC)

3.3.3.7 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.3.8 จัดทำแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ให้เป็นฉบับจริง มาใช้เป็นเครื่องมือในการทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ และวิธีการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทแบบสอบถามจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้อง

3.3.4.2 กำหนดนิยามความพึงพอใจเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดรายการสอบถามของแบบสอบถามและออกแบบโครงสร้างแบบสอบถามตามชนิดของแบบสอบถามความพึงพอใจที่เลือกใช้

3.3.4.3 กำหนดรายการสอบถามและสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามโครงสร้างของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ พึงพอใจระดับมากที่สุด พึงพอใจระดับมาก พึงพอใจระดับปานกลาง พึงพอใจระดับน้อย และพึงพอใจระดับน้อยที่สุด (ไพศาลวรคำ, 2552, น. 240-241) โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนและเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้

กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนความพึงพอใจ ดังนี้

ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับคุณภาพระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 น. 99-100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลผล	ความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลผล	ความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลผล	ความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลผล	ความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลผล	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3.4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่า 0.80 - 1.00

3.3.4.6 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจให้เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวม ข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (The Quasi Experimental Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยคือ เป็นกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (Single Group Pretest – Posttest Design) (ไพศาล วรคำ, 2552)

แบบแผนการทดลอง

T ₁	X	T ₂
----------------	---	----------------

ภาพที่ 3.1 แบบแผนการทดลอง

- T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน
 X หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบฝึกปฏิบัติ
 T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสารคามพิทยาคม ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 50 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประมุขนิเทศเพื่อชี้แจงแนะนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงโรงเรียนสารคามพิทยาคมเพื่อต้องการวิจัยและรวบรวมข้อมูล
3. ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ชุด วิเคราะห์หาค่า \bar{x} และ S.D.
4. จัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง (หาค่า E_1 , \bar{x} , S.D., ร้อยละ) และเก็บคะแนนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์
5. ทดสอบหลังเรียน (Post – test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อสิ้นสุดการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ชุด (หาค่า E_2 , \bar{x} , S.D., ร้อยละ, t - test)
6. นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ชุด เพื่อเก็บข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองและจากการสอบถามไปวิเคราะห์ต่อไป (หาค่า \bar{x} , S.D., แปรความ)

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการโดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้วิธีการสอนแบบฝึกปฏิบัติที่มีการปรับปรุงแก้ไขมาตามลำดับ มาดำเนินการสอนกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสารคามพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง ใช้เวลาในการสอน 12 ชั่วโมง ซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 การหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาใช้สอนกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ทำการสอนโดยผู้วิจัย ใช้เวลาในการสอน 12 ชั่วโมง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตพฤติกรรมขณะทำการสอน ตามแบบประเมิน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าสถิติพื้นฐาน

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านผลการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วตรวจให้คะแนน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยหาค่า t (t-test)

3.5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยทดสอบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ก่อนเรียน ตรวจผลงาน(ชิ้นงาน)และสังเกตพฤติกรรมขณะฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน และทดสอบหลังเรียน ใช้การประเมินเป็นมาตรวัดคุณภาพของผลงานแบบ Rubrics นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮร์ไร โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจหลังเรียน ตามรายการประเมิน 10 รายการ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 ด้านการหาประสิทธิภาพการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2556, น. 126)

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100 \left(\text{หรือ} \frac{\bar{X}}{A} \times 100 \right) \quad (3-1)$$

E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$	คือ	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน
A	คือ	คะแนนเต็มของแบบฝึกทุกชุดรวมกัน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\Sigma F}{N}}{B} \times 100 \quad (3-2)$$

E_2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
ΣF	คือ	คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
B	คือ	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน

3.6.2 ด้านผลการเรียนรู้ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยหาค่า t (t – test) (บุญชม ศรีสะอาด, 2551, น. 69)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}} \quad (3-3)$$

เมื่อ t แทน	ค่าสถิติทดสอบจากการกระจายแบบที่
D แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
N แทน	จำนวนนักเรียน

3.6.3 ด้านการพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูล โดย หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ไพศาล วรคำ, 2552, น. 240-241)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ \bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ย
ΣX	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	คือ	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-5)$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X คือ คะแนนแต่ละตัว
 N คือ จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum คือ ผลรวม

3.6.4 ด้านความพึงพอใจต่อการเรียน ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูล โดย หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 68 - 76)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N คือ จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-$$

7)

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X คือ คะแนนแต่ละตัว
 N คือ จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum คือ ผลรวม